

NOU AMBIENT

REVISTA D'ART

PROFESSÓ RURAL, per Modest Urgell.

(Fot. Esplugas)

50 CTS.

ARTISTES! PINTORS!

Aviat es posarán a la venda
els tubs de color a l'oli
ATLANTIDA, de qualitat
extra i qualitat extra-supe-
rior, única marca que po-
drà competir amb les mi-
llors estrangeres

DEMANEU-NE I PROPAGUEU-LOS

PIANOS I ARMONIUMS

Lloguers desde 10 ptes. mesals

VIDUA DE CARLES BIEGER

Ex-operari i afinador de
la casa ERARD de París

Bruch, 78, entl. BARCELONA

R. Ventosa

Pintura decorativa
i decoració general

Plateria, 65

J. RIGOL GINEBRA

Petritxol, 17 - Barcelona
Teléfon 3470 A

ARTICLES PER A DIBUIX
PINTURA I ESCRIPTORI

Agent exclusiu per a la venda en
Espanya dels COLORS A L'OLI

SELVAS

NOSTRA PORTADA

MODEST URGELL

En Modest Urgell era un poeta; un poeta que feia versos amb la punta dels pinzells. Els seus capvespres, aquelles ermites solitàries i aquells xifrers on la lluna en son quart minvant hi treia melangiosament les banyes, aquelles bruixes i aquelles velles, aquells llocs plens de tristor, eren poetitzats per l'artista.

Artista poeta i poeta romàntic era l'Urgell, i així es comprèn que en les seves obres hi traspués aquell dolç encís sentimental i anecdòtic, però com que a l'ensem era tot un pintor—un pintor nat, fàcil i fecund—les seves obres tenen aquella fortalesa que fa que aquestes s'aguantin a pesar dels anecdotismes, i de les modes. A més la simpatia que s'hi trasllueix les fa corprenedores.

L'Urgell, era tot cor—i en aquests temps de cerebralisme va tan escàs el cor!—i s'emocionava davant d'una posta de sol—i això que n'havia vistes tantes!—li plaïa romandre per aquelles ermites rurals, solitàries, desolades, infinitament melangioses, especialment en les hores tristes dels capvespres romàntics i sentimentals, que tan meravellósament havia copsat ell.

I els vells carrers de Barcelona, la comtal? Heveu sentit el dolç encís d'aquests nostres carrers de la vella ciutat, estrets i obscurs, solellats, només, en els terrats i colomars que s'aixequen com reclamant un raig de sol i un tros de blau del cel? Qui com l'Ur-

gell, ens n'ha fet sentir tota la poesia, tot l'encant.

Com havem dit abans, era un pintor, tot un pintor, coneixedor de la tècnica, aquella tècnica seva tan pastosa i sensual, i per això com que era tot un pintor els assumptes i els anecdotismes literaris—i que en un altre podien aparèixer carrinclons—eren dignificats, i s'elevaven les seves obres, deixant l'anècdota, al seu valor real i sintètic d'art.

Les seves pintures, en els nostres temps de Llotja, d'aprenentatge de l'art ja ens emocionaven i ens hi extasiàvem, produint-nos un calfred, una emoció profunda en nostra adolescència romàntica i plena d'idealitats i somnis—somniais d'amor i de glòria, somniais dau-rats i de color de rosa, somniais de l'ànima i del cor.

*
* *

Si escrivia amb els pinzells, com resistir la temptació de fer-ho amb la ploma?

Les seves obres literàries tenen el mateix caire simpàtic de les seves pintures i dels seus dibuixos, si bé no tenen la força d'aquelles i d'aquests, no per això deixen d'ésser ben notables, campejant-hi, com en tota la seva obra, aquell regust de xiroi, on hi campeja aquella filosofia poètica de bona llei.

Els seus llibres editats—quadrets de costums, poesies, etc.—i manuscrits, així com les seves cartes íntimes i familiars, plenes d'un encís i decorades amb deliciosos ninotets i d'un humorisme fi, son mostres que revelen el ta-

MODERNITAT

Carta adreçada a la seva família,
d'En Modest Urgell

lent i grau de culture, a l'ensems que són esplèndidament simpàtics, de l'Urgell.

*
* *

També sofrí els embats dels crítics dolents i poca-soltes i de mala fe, i dels talents *incompresos* que en llur impotència s'arrosseguen penosament i senten l'enveja del que té ales per volar, i vola. Regateijadors del talent d'altri, estan a punt sempre de fer la traveta.

KIMET.

Donya *Consuelo*, la vídua d'un sergent de carrabiners—el senyor González—estava espaiada; el seu *tierno retoño*, la gentil *Nieves*—dinou anys divins i egregis—li havia sortit ben al revés d'ella; ella tan carregada de prejudicis, tan rànica i amb tant enfarfegament, la seva filla li havia sortit des preocupada, és a dir una noia plena de modernitat; feia excursions, prenia banys de sol, i li tornava amb la pell torrada, cosa que la treia de «fino», ella que lo que més temia era el sol, que fins una vegada perquè tingué de passar un xic de solellada, estigué vuit dies malalta, i sobretot lo que la tenia horroritzada era que la *Nieves* es rentava tot el cos diàriament, i donya *Consuelo* només havia pres un bany el dia abans del seu casament; demés ara, s'havia tallat els cabells a la romana; ves tallar-se els cabells! com qui no diu res, aixó ja era massa! i recordava amb delectança la seva llarga cabellera de quan era jove i que tant havia apassionat al seu difunt González.

La cotilla, aquelles cotilles d'antany que apretaven horrorosament la cintura, també havia estat desterrada, i per cúmul de fatalitats, la *Nieves* estava perdudament enamorada d'en Pinell, campió de boxa del pes mosca—un mosca a la seva família!—alló era el «caos», la fi del món, les trompetes del judici final, pitjor que una pintura cubista!

Si el pobre senyor González—tan seriós—hagués tornat de l'altre món, on se veu que hi estava bastant bé, i hagués vist la seva *Nieves* del braç d'un xitxarello tot afaitat de cara—el senyor González lluia en vida un famós i recargolat bigoti—amb els cabells tallats arran

solament amb uns quants pels drets en el tupé, i amb el nas aixafat, de pena s'hauria mort una altra vegada.

Per altre banda, Donya *Consuelo* no tenia prou energia per poder fer anar al seu *retoño* pel camí que ella hauria volgut; allargar-li les mànigues, cloure-li l'escot, posar-li mitja dotzena d'engagos i *refajos*, i apresonar-li el cos baix la corassa d'una cotilla.

Pero com si tot això no fos prou encara, la *Nieves* no solia ésser *Nieves* sinó Neus i ballava sardanes. En una paraula la Neus—la filla d'un González sergent de carrabiners, li havia sortit catalanista. O; quin horror!

Tot això, donya *Consuelo*, ho veia

amargament, pero no podia fer-hi res, no era ella, la que passava, era tota una època plena de prejudicis i carrinclona, que s'anava acabant, deixant pas a la modernitat, encarnada en la figura simpàtica de la Neus.

ADRIÀ REBEC.

FRONT A FRONT

En un temple dels belgues, Dijous sant,
Jesús, clavat en creu està plorant,
los ulls fixats sobre la terra molla.
Entra'l Kaiser de cop i s'agenolla
i Jesús mira'l cel, i espera el llamp.

ANGEL GUIMERA.

PAISATGE, per A. Iglesias

El Paisatge de Suburbi

Pocs, molt pocs, dels nostres pintors i menys encara dels ja acceptats en primer rengle, han demostrat amor al paisatge del suburbi barceloní. Fariem unes excepcions, molt bones per cert i prou, i encara aquestes excepcions no varen dedicar al suburbi més que els primers anys de la seva carrera.

D'entre els pintors d'avui, els més joves, són els qui ens han donat proves d'apreci envers aquest paisatge tan suggestiu i tan divers en assumptes. Però així mateix, ha passat que gairebé ja no s'hi ha estat a temps.

La ciutat, en anar-se estenent, ha restat bona part de la bellesa del suburbi i aquell ordre dins el desordre, ha desaparegut, quedant en son lloc el caos més complet.

Les vies de comunicació, el trànsit més gran cada vegada, de la nostra ciutat amb el defora, ha fet que es tragués tot de polleguera i lo que abans tenia tot un encís de vida silenciosa, avui s'ha convertit en un veritable camp d'operacions.

La terra s'ha remogut, aquells camps que vèiem plantar i desplantar continuament, avui no són més que uns pilots de fang, les cases belles que havien aixecat els nostres avis, han fet lloc a

DIA DE PLUJA, per Jascint Olivé.

(Propietat de D. A. S.)

PAISATGE, per Tomás Llobet

unes construccions d'una modernitat carrinclona, aquells trossets de terra que cultivaven amb tant amor un cop sortits de les fàbriques els obrers, avui són una pestilent barracòpolis vergonya dels barcelonins.

Recordem amb enyor aquell Fortopió, un pla immens i formós que des de les mateixes portes de la ciutat, anava a juntar-se amb Clot i Sant Martí. Horts i hortets d'agradables recors, camps, fàbriques i arbres tan bellament barrejats, vies del tren, reguerots, camins i caminets que et portaven per tot. Avui d'aquest tros, no en queda ni el record. Les modernes construccions ho han emplenat tot.

Els sota Montjuich, heu-saquí un altre lloc, on els ulls educats d'un bon pintor, poden fernes-hi veure un sens fi de recones i reconets, meravelles de color.

La Bordeta amb les seves rieres—la Riera Blanca, la del Tena, la de Magòria—avui també amb perill imminent de desaparèixer.

Sans, Camp de l'Arpa : qui vos coneixeria ja? Qui podria recordar—en aquests poblats inversemblantment improvitzats, de cases forrades de llauna, fustam, estores, i restes de sommier amb menys condicions d'higiene que els més humils corrals—bells indrets on els barcelonins tantes hores agradoses hi havien passat, amb les tan típiques sortides al camp.

Barcelona la gran urb ! Tot siga pel teu futur engrandiment. Suportem resignadament aquesta desfeta sens pietat del nostre suburbi, si en l'esdevenidor l'estimada ciutat, pot oferir-nos bellament urbanitzat i amb una nota de bon gust, tot aquest desgavell present.

PALLARÉS.

ANTONI ROCA

I

Certament en Roca és un dels joves

rit, el col·loca molt per damunt del nivell en què sol trobar-se la joventut del seu temps.

En Roca que pinta, dibuixa, escriu i llegeix contínuament, ha sabut arribar gloriosamen taels cims dels seus propòsits, i dia per dia, va produint i de-

LES ROSES, per Antoni Roca

catalans, que més s'ha preocupat de fer-se una cultura general, que, ajudat per una natural predisposició i un amor incansable per totes les coses de l'espe-

lectant el seu esperit amb nous presents d'obres, que sens dubte tenen un gran valor.

II

Roca pintor.

Ben poques coses hem pogut admirar d'En Roca pintor, però aquestes poques coses, precisament lo rar, acaben de donar-li un nou encant.

Aquest pintor no ha tingut pas necessitat d'un penós i llarg aprenentatge.

La seva natural comprensió de les coses, i el grau tan elevat de sensibilitat que posseeix han fet que a les primeres temptatives serioses ja hagi reeixit.

Recordem només «Les roses» i «Les castanyes» que exposà l'any 1923 a les Galeries Dalmau. Bellíssimes pintures, sòbries de color, dibuixades deliciosament i aplomades i correctes que mai ningú podria dir que fossin de les primeres pintures que sortien de les mans del pintor.

La pinzellada divisionista d'En Roca, lluny d'ésser un formulisme carrinçió, demostra clarament els seus coneixements tècnics dins l'art.

Trobariem potser un paral·lisme molt accentuat en l'obra d'En Roca i la d'En Feliu Elías (APA).

Si bé l'un res ha manllevat a l'altre, l'art formidable d'aquests dos artistes segueixen per un mateix camí en moltes de les seves activitats.

Pictòricament en Roca—com ho va fer l'Apa—ha adoptat el divisionisme com a medi d'expressió, perquè li permet pintar els objectes, amb un màxim de realitat, d'una realitat tan ben entesa com ho puguin ésser la dels mestres holandesos i la dels clàssics espanyols. L'afrancesament general que avui sentim a Catalunya, en Roca sols l'ha adoptat interiorment. Sols n'estima aquella finor d'esperit que irradien

les obres dels impressionistes i post-impressionistes, però si en aquesta agudització hi poguéssim posar la força i la sobrietat dels clàssics espanyols, llavors en Roca creuria que l'art hauria arribat a una nova fi. El nostre jove pintor en aquesta lluita vers la perfecció, en aquesta depuració de l'art hi vol posar el seu esforç, el seu gra de sorra només, i per això, ell que té una facilitat espahuadora, pinta potser un xic fora del seu temps—i com l'Apa—el dia de demà, s'haurà de convenir en què feren pintura intelligent, de tècnic, d'home d'ofici, precisament en una època en què el *vent que bufa*, anava completament per uns altres camins.

III

Quina necessitat hi haurà de descriure en Roca caricaturista? Ell sol ho va fent. Avui per avui, és dels pocs que conreen amb dignitat aquest interessant aspecte de l'art.

Nogués, Apa, Junceda, Roca... avui aquests i tot una tradició dels Nonell, Padró, Moliné, Pellicer, etc., han fet que Catalunya sempre, pogués lluir entre els millors, una forta representació dintre la caricatura de tots els temps.

F. CAMPS.

Salvat-Papasseit

En Cot de Reddis, publicà a *Justicia Social* del dia 16 d'Agost, l'article «En Salvat-Papasseit y l'obra de l'avanguardisme», el qual reproduïm fragmentàriament, ja que a la vegada que ofereix un pietós record a la memòria del malaguanyat Salvat-Papasseit, defineix excel·lentment l'obra d'avangarda de l'excels poeta.

«En Salvat-Papasseit és mort. Cal que nostres quartelles portin avui a la

seva tomba l'ofrena de nostre record i nostra devoció.

La gent no capeix l'esforç dels avantguardistes. Els avantguardistes s'omplen els ulls de coses actuals. El seu esguard s'obre com els d'un infant en una fira i xuclen nostre viure i el figuren dintre del seu cervell i l'abillen curiosament i el renten amb tota polidesa. I ens el retornen perfumat d'esperit, nibat de claror.

L'avantguardista es planta al mig del carrer, al mig de la via de carril, al mig

EL MEU GERMÀ VIOLONCEL·LISTA, per Sainz de la Maza

del port o de la carretera, obre uns ulls com unes bassetes, una boca rodona com una taronja, mou els braços com una hèlix i canta les meravelles que veu;—a màquina del tren que surt brunzen a i forada munatnyes i soterra pobles i salta rius, l'avió que es dispara cobejint una estrella, el dirigible que ha fet un esvoranc al cel, el transatlàntic que trinca graciosament pel damunt del mar portant un poble en el seu ventre, i l'arc voltaic que tracta de tu a la lluna i os promet arribar al sol, i els fils de telèfon i telègraf per on les idees i les paraules agafant-se per la cua trisquen per a córrer món—untat-se tot sovint d'oli en les xicretes per a ésser més llis luentes.—Tot això veu l'avant-guardista i el meravella i vol meravenar-nos.

Ens agafa per l'orella i vulgues no vulgues ens fe contemplar la seva des coberta. I ens diu: El teu viure és bell. Les teves mans que algú ha dit barroeres creen bellesa. Creen bellesa perquè creen amb energia, perquè creen amb amor. La Roma, la Grècia, el Renaixement, crearen la seva bellesa, no la teva. La seva bellesa, el seu Art, interpretant nostre viure és mentida, i si ells pretenen ésser eterns nosaltres els tractarem de matossers i farsants. Nostre bellesa sols nosaltres podem parir-la.

Quatre sagristans i quatre rates de biblioteca ens han enterbolit nostres pures fonts ideals i ens han envernissat de pedanteries. Cal rentar-nos amb aigües rars per a treure'ns aquest crostisser. Cal rentar-nos perquè les ximpleries dels sagristans i dels erudits entenebreixen nostre viure, ens el fa menysprear, ens el buiden com un cranc que li han trencat la pota. Els nostres estri pacels tenen tanta grandiositat com un Partenon o una catedral gòtica. Rodin i Gargallo poden exposar junt amb Fidias i Miquel Angel. Nostres pintors ensenyaran a veure el color i el dibuix als renaixentistes.

I nostre viure èpic? Mac l'aven donant la volta al món no dona lliçons d'audàcia a Elcano i als Argonautes? I aquests audaciosos que una i altra ve-

ACADEMIA, per Tomás Llobet

gades marxen al Pol o escalen el Sant Everest sense desmaiarse pels fracassos ni els perills? I fins el viure dels humils és avui més audaç que el dels nostres besavis.—Aquest xòfer que marxa a cent per hora, aquest miner que cantant s'enfonsa en les tenebres, aquesta dona que per no fer tard va penjada als estreps del tranvia.—La gesta dels grecs a Troia, la dels catalans a Orient, les creades, no són superades per l'última guerra? A veure, la conquesta obrera de les vuit hores que tantes morts i ferits i presoners ha costat, no val un poema èpic?

Sóm més intelligents, som més bons, som més forts, que els homes de l'antigor. I això és l'obra del devanista, cercar en nostre viure aquesta bellesa, aquesta bondat, aquesta energia. Cercar-la i fregar-nos-la pels ulls perquè vulguem superar-la sempre. I l'Art i la Literatura ja no és un senzill passatemps d'home desenfeinat que drossa

els avorrits per tu que s'adormin doçament, sinó que és un apostolat i con tot apostolat és una moral i una agressió.

Aquestes són les quartelles que porto a la tomba de Salvat-Papasseit car ell les ha inspirat amb la seva obra. Les porto i les clavo com un cartell de desafiament a tots els seus enemics i a tots els enemics de la nostra era.

COT DE REDDIS.»

TROSSOS

MEMORIES D'UN
EXCURSIONISTA

P. DE SILS.

Hom ha anat d'excursió a La Pobla. Hom ha anat a les fonts, i ha ascendit el Castell, des d'on gaudeix d'una esplèndida vista, dominant-se en aquelles alçades—480 metres—tota la comarca d'Igualada, Carme, i per entre unes altres muntanyes surten els pics més alts del Montserrat, la nostra muntanya sagrada, tron de la morena—com la Sulamita del Rei Poeta—patrona nostra.

Del castell, records d'antigues granses, i com reptadores de l'embat dels temps, ne queden encara la torre de l'homenatge, les parets, i especialment l'església, on encara s'hi celebra i en el 3 de Maig—el mes florit, el mes dels poetes, i de Maria—un tradicional Aplec.

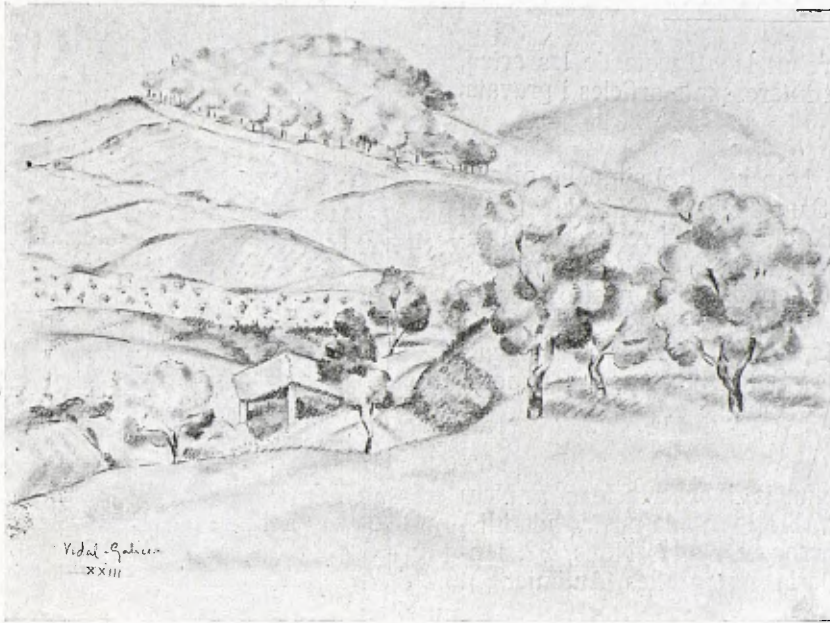
L'aire passa brunzent per les espitlleres, com devien brunzir-hi les fletxes llençades pels ballesters valents. L'herbei és ajocat pel vent com fentlos-hi fer, a les flors, acatament, com ho devien fer els servidors al senyor del castell. Unes mates de romaní embaumen olorosaament l'aire.

Hom ha retornat a La Pobla; s'ha passejat per sos carrers tortuosos i empinats, pintorescos i simpàtics.

Hom ha decidit passar-hi la nit. A l'hostal, no quedaven disponibles altres cambres i hom ha tingut de dormir a la cambra de la filla de l'hostal—18 anys, riallera, plena, de cara rodona i rosada com un préssec—, la cambra acuradament ordenada, amb uns retrats, unes figuretes de guix, unes llaçades catalanes i unes flors de roba. El llit núbil, amb coixins de ploma, i amb llençols immaculats, ens ha estat com un breçol, on hi hem dormit com un infant que s'adorm a les cançons d'àngels que canten les mares, i ens hem despertat als cants també d'àngels, que cantaven unes nenes d'una colònia escolar, que han espargit l'alegria del viure, per aquell poblet silenciós.

PINTURA, per Ricard Urgell

DIBUIX, per F. Vidal-Galícia

S'apaguen els somriure's com els llums.

RAMON GÓMEZ DE LA SERNA.

Aquest home que treu el cap per la finestreta del cotxe, donant una ordre al cotxer, sembla un graciós putxinelli.

RAMON GÓMEZ DE LA SERNA.

Alguna estrella està morta de son i se la veu tancar els ulls.

RAMON GÓMEZ DE LA SERNA.

Demana un petó a totes les dones que trobis; algunes te'l donaran, però totes t'ho agrairan.

PROVERBI ORIENTAL.

He notat que l'originalitat és més combatuda per aquells qui es coneixien incapços d'originalitat.

EDGARD AL·AN POE.

La criada té un ànima amb música d'acordeón...

RAMON GÓMEZ DE LA SERNA.

La filla del porter pertany a totes les classes socials.

J. M. LÓPEZ - PICÓ

«Mentides» :

Círcol Artístic.

La nota d'adquirid es llegeix en quasi tots els quadros d'aquesta exposició...

La Reina del Jocs Florals, es bellíssima..

Tenda d'objectes d'art...

L'admirable pintor Moreno Carbonero...

RAMON GÓMEZ DE LA SERNA.

Racine fou un romàntic per a la gent del seu temps. Per tots els temps, en canvi, es un clàssic.

EUGENI DELACROIX.

Lo més tràgic dels diumenges són les criades a les quals no els toca sortir...

RAMON GÓMEZ DE LA SERNA.

NOTICIARI

Hem rebut la «Gaseta de les arts»,
contenint interessants articles i gravats.

* * *

També hem rebut el simpàtic setma-
nari de Sant Feliu de Guixols «L'Avi
Muné», en el qual s'hi reproduïx l'ar-
ticle d'Adrià Rebec, «La moda dels ca-
bells curts», publicat en nostre número
passat.

Ademés, hi apareixen treballs signats
per Carles Soldevila, Angel Guimerà,
Enric Eosc Viola, etc.

* * *

Per anuncis i subscripcions a NOU
AMBIENT, dirigir-se a la nostra adminis-
tració, carrer de Banys Nous, 22, ten-
da («Galeria fotogràfica Antonietti»).

Preus de subscripció:

Un any ... .. 5'00 Ptes.
Estranger ... .. 10'00 »
Números endarrerits ... .. 1'00 »

PINTORS!

la única casa que hi trobareu
marcs de talla desde 1'50 ptes.
el pam, es la

Casa SERRA

Premiada amb el Gran Premi
a l'Exposició del Moble

ARIBAU, 142

ANTONIETTI

FOTOGRAF

Fotos d'art : Postals
Reproduccions
Ampliacions
Diapositius

SALA ESPECIAL PER A
EXPOSICIONS D'ART

Banys Nous, 22, botiga
BARCELONA

Galeria oberta de 10 a 1 i de 4 a 8

ARTICLES PER A DIBUIX
I PINTURA

ESCRITORI
LLIBRES RATLLATS

I. GUARDIOLA

Suc. de FRIGOLA I QUERALT

Telefon 501 G

Valencia, 199 - Barcelona

ARTICLES FOTOGRAFICS

Aparells de les millors marques
Tripodes, Disparadors, etc.

Plaques, Papers,
Productes químics,
Pel·lícules, Accessoris

LAMARCA I HERRERA

A. HERRERA SUCESOR

Tallers, 50 BARCELONA

RIGALT, BULBENA

I COMPANYIA

VIDRIERIA D'ART I INSTAL·LACIONS

Casanova, 32 entre Corts
Catalanes i Sepúlveda

TELEFON 5343 A BARCELONA

Gran Café Colón

RESTAURANT
BILLARS - TRESILLC

Concerts BLAI NET

Saló per a banquets

Prop. HOTEL COLON, S. en C.

Direcció: REGÁS

GALERIES DALMAU

PASSEIG DE GRACIA, 62
TEL. 1172 G

BELLES ARTS
EXPOSICIONS

SECCIONS DE:

MATERIAL PER ARTISTES
MARCS MOTLLURES
OBJECTES D'ART
LLIBRERIA
ANTIGUITATS

- I ara! no veu que per casar-nos encara tindriem d'esperar cinc anys!
—Consideri, maca, que es el temps necessari per a trobar pis...